

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ
ВОЛОДИМИРА ДАЛЯ

ОСВІТНЬО- НАУКОВА ПРОГРАМА

«ЦИВІЛЬНА БЕЗПЕКА»

третього рівня вищої освіти

за спеціальністю 263 Цивільна безпека

галузь знань 26 Цивільна безпека

Кваліфікація: доктор філософії з цивільної безпеки

ЗАТВЕРДЖЕНО ВЧЕНОЮ РАДОЮ

ГОЛОВА ВЧЕНОЇ РАДИ

_____ О. В. Поркуян
(протокол № _____ від " ____ " _____ 2022 р.

Освітня програма вводиться в дію з _____ 2022 р.

Ректор _____ О. В. Поркуян

**ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ
освітньо-наукової програми**

Рівень вищої освіти	Третій (освітньо-науковий)
Галузь знань	26 Цивільна безпека
Спеціальність	263 Цивільна безпека
Кваліфікація	доктор філософії з цивільної безпеки

ПОГОДЖЕНО

1. Вчена рада факультету інженерії.

Протокол № _____ від _____ 2022 р.

Голова вченої ради факультету _____ Кудрявцев С.О.

2. Методична комісія факультету інженерії.

Протокол № _____ від _____ 2022 р.

Голова методичної комісії факультету _____ Зубцов Є.І.

3. Випускова кафедра.

Протокол № _____ від _____ 2022 р.

В.о. завідувача кафедри _____ Тарасов В.Ю.

ПОГОДЖЕНО

ЗОВНІШНІ СТЕЙКХОЛДЕРИ:

ПОГОДЖЕНО

ВНУТРІШНІ СТЕЙКХОЛДЕРИ:

ПЕРЕДМОВА

Освітньо-наукова програма «Цивільна безпека» розроблена на підставі Стандарту вищої освіти України третього (освітньо-наукового) рівня галузі знань 26 Цивільна безпека зі спеціальності 263 Цивільна безпека. (<https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/2021/12/24/263-Tsyvil.bezpeka-dokt.filos.pdf>) Затверджено і введено в дію наказом МОН України від 24.12.2021 р. № 1438.

З огляду на це програма розроблена відповідно до вимог Національної рамки кваліфікацій (НРК) восьмого кваліфікаційного рівня, Закону «Про вищу освіту» (ст. 5), Постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 р. № 1341, зі змінами внесеними згідно з Постановами КМ № 509 від 12.06.2019, № 519 від 25.06.2020; Проекту. ЄС TUNING з метою конкретизації загальних та спеціальних (фахових) компетентностей, Методичних рекомендацій щодо розроблення стандартів вищої освіти, затверджених наказом МОН України (від 30.04.2020 р. № 584).

Розроблено робочою групою (науково-методичною комісією спеціальності 263 Цивільна безпека) у складі:

Розроблено робочою групою спеціальності 263 «Цивільна безпека» у складі:

1. Тарасов Вадим Юрійович, доктор технічних наук, доцент, в.о. завідувача кафедри фармації, виробництва та технологій, керівник проектної групи.

3. Антощенко Микола Іванович, доктор технічних наук, професор кафедри фармації, виробництва та технологій, член проектної групи.

4. Філатьєв Михайло Володимирович, доктор технічних наук, професор кафедри будівництва, урбаністики та просторового планування, член проектної групи.

5. Кукота Олег Олександрович, здобувач освітньої програми «Цивільна безпека», член проектної групи.

Рецензії-відгуки зовнішніх стейкхолдерів:

1. ПРОФІЛЬ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ

263 «ЦИВІЛЬНА БЕЗПЕКА»

1 - Загальна характеристика

Повна назва закладу вищої освіти та структурного підрозділу	Східноукраїнський національний університет імені Володимира Даля Міністерства освіти і науки України, Факультет інженерії, кафедра фармації, виробництва та технологій
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	третій (освітньо-науковий) рівень вищої освіти, доктор філософії з цивільної безпеки
Офіційна назва освітньої програми	Цивільна безпека
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом доктора філософії – одиничний, 60 кредитів ЄКТС, термін навчання 4 роки
Наявність акредитації	
Цикл/рівень	НРК України – 8 рівень, Рамка кваліфікацій Європейського простору вищої освіти (QF-EHEA) – третій цикл
Передумови	Для здобуття вищої освіти освітнього ступеня доктора філософії можуть вступати особи, що здобули освітній ступінь магістра. Фаховий іспит зі спеціальності та іноземної мови. Інші умови вступу визначаються «Правилами прийому для здобуття вищої освіти у СНУ ім.В.Даля».
Мова(и) викладання	Українська
Термін дії освітньої програми	До повного завершення періоду навчання або наступного оновлення програми
Інтернет-адреса постійного опису освітньої програми	http://moodle2.snu.edu.ua/enrol/index.php?id=4063

2 - Мета програми

Підготовка фахівців, здатних продукувати нові ідеї, розв'язувати комплексні проблеми у сфері цивільної безпеки, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та/або професійної практики.

3 - Характеристика програми

Предметна область (галузь знань, спеціальність, спеціалізація (за наявності))	Галузь знань 26 Цивільна безпека. Спеціальність 263 Цивільна безпека
Орієнтація освітньої програми	Освітньо-наукова

Основний фокус освітньої програми та спеціалізації	Спеціальна. Здобувачі вищої освіти набувають наукових, дослідницьких, інноваційних компетентностей, поглиблюють освітньо-наукову складову професійної діяльності Ключові слова: цивільна безпека, екологічна безпека, техногенна небезпека, надзвичайна ситуація, моніторинг надзвичайних ситуацій, протиаварійний захист.
Особливості програми	Наявність педагогічної практики, індивідуального плану наукової роботи; систематична звітність про хід виконання дисертаційного дослідження на засіданні кафедри та науково-технічної ради
4 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	Посади наукових і науково-педагогічних працівників в наукових установах і закладах вищої освіти, інженерні, експертні, аналітичні тощо посади у дослідницьких та інших установах і підрозділах, органах державної влади та місцевого самоврядування.
Подальше навчання	Можливість здобуття наукового ступеня доктора наук та додаткових кваліфікацій в системі освіти дорослих.
5 – Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Проблемно-орієнтоване навчання з набуттям загальних та фахових компетентностей, достатніх для продукування нових ідей, розв'язання комплексних проблем. Оволодіння методологією наукової роботи, навичками презентації її результатів державною і іноземною мовами. Отримання навичок науково-педагогічної роботи у вищій школі. Проведення самостійного наукового дослідження з використанням ресурсної бази університету. Індивідуальне наукове керівництво, підтримка і консультування науковим керівником. Можливість вільного вибору не менш ніж 25% дисциплін (за обсягом навантаження). Основні форми освітнього процесу: лекції, семінари, практичні заняття, самостійна робота на основі наукових публікацій, консультації з науковим керівником.
Оцінювання	Оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти здійснюється згідно з Положенням про порядок оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у СНУ ім. В. Даля за 100-бальною рейтинговою шкалою ECTS. Система оцінювання знань з окремих дисциплін освітньо-наукової програми складається з поточного і підсумкового видів контролю. Поточний контроль знань здобувачів вищої освіти проводиться у формі усного та письмового опитування, тестування, захисту індивідуальних завдань. Підсумковий контроль знань здійснюється з урахуванням балів за екзамен / залік, до яких додаються накопичені бали поточного контролю. Атестація здійснюється у формі публічного захисту дисертації.
6 – Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	Здатність продукувати нові ідеї, розв'язувати комплексні проблеми у сфері цивільної безпеки, застосовувати методологію наукової та педагогічної діяльності, а також проводити власне наукове дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення
Загальні компетентності	ЗК01. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

(ЗК)	<p>ЗК02. Здатність працювати в міжнародному контексті.</p> <p>ЗК03. Здатність розробляти проекти та управляти ними.</p> <p>ЗК04. Здатність розв'язувати комплексні проблеми цивільної безпеки на основі системного наукового світогляду та загального культурного кругозору із дотриманням принципів професійної етики та академічної доброчесності.</p>
<p>Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК)</p>	<p>СК01. Здатність виконувати оригінальні дослідження, досягати наукових результатів, які створюють нові знання у сфері цивільної безпеки та дотичних до неї міждисциплінарних напрямках.</p> <p>СК02. Здатність застосовувати сучасні методології, методи та інструменти експериментальних, емпіричних і теоретичних досліджень у сфері цивільної безпеки, сучасні цифрові технології, бази даних та інші електронні ресурси, спеціалізоване програмне забезпечення у науковій та освітній діяльності.</p> <p>СК03. Здатність здійснювати науково-педагогічну діяльність у вищій освіті у сфері цивільної безпеки.</p> <p>СК04. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми дослідницького характеру в сфері цивільної безпеки, оцінювати та забезпечувати якість виконуваних досліджень.</p>

7 – Результати навчання

- РН01.** Мати передові концептуальні та методологічні знання в сфері цивільної безпеки і на межі галузей знань, а також дослідницькі навички, достатні для проведення наукових і прикладних досліджень на рівні останніх світових досягнень з відповідного напрямку цивільної безпеки, отримання нових знань та/або здійснення інновацій.
- РН02.** Вільно презентувати та обговорювати з фахівцями і нефахівцями результати досліджень, наукові та прикладні проблеми цивільної безпеки державною та іноземною мовами, оприлюднювати результати досліджень у наукових виданнях
- РН03.** Формулювати і перевіряти ідеї, гіпотези, стратегії, рішення, використовувати для обґрунтування висновків належні докази, зокрема, результати експериментальних, емпіричних та теоретичних досліджень у сфері цивільної безпеки, комп'ютерне моделювання, наявні дані
- РН04.** Застосовувати сучасні інструменти і технології пошуку, оброблення та критичного аналізу, зокрема, статистичні методи аналізу даних великого обсягу та/або складної структури, спеціалізовані бази даних та інформаційні системи.
- РН05.** Планувати і виконувати експериментальні та/або теоретичні дослідження з цивільної безпеки та дотичних міждисциплінарних напрямів з використанням сучасних інструментів та дотриманням норм професійної і академічної етики, критично аналізувати результати власних досліджень і результати інших дослідників у контексті сучасних знань щодо досліджуваної проблеми
- РН06.** Здійснювати педагогічну діяльність у сфері цивільної безпеки, використовуючи його наукове, навчально-методичне та нормативне забезпечення, застосувати ефективні методи навчання
- РН07.** Визначати наукові та практичні проблеми у сфері цивільної безпеки, глибоко розуміти методологію наукових досліджень, застосувати їх у власних дослідженнях та у викладацькій практиці
- РН08.** Застосовувати сучасні цифрові технології, методи моделювання, прогнозування, оптимізації та прийняття рішень у професійній діяльності у сфері цивільної безпеки.
- РН09.** Розробляти, удосконалювати та досліджувати концептуальні та комп'ютерні моделі процесів і систем, ефективно використовувати їх для отримання нових знань та/або створення інноваційних продуктів у сфері цивільної безпеки та дотичних міждисциплінарних напрямках

8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми	
Кадрове забезпечення	Викладання навчальних дисциплін освітньої програми «Цивільна безпека» здійснюють: 4 доктори наук та 1 кандидат наук, які мають необхідний стаж науково-педагогічної діяльності, працюють за основним місцем роботи та мають кваліфікацію відповідно до спеціальності та досвід практичної роботи. Частка визначеного навчальним планом часу проведення лекцій з навчальних дисциплін науково-педагогічними працівниками предметної спеціальності 263 «Цивільна безпека», які мають науковий ступінь та/або вчене звання, складає 100 %. Професорсько-викладацький склад, який здійснює навчальний процес, періодично та своєчасно проходить стажування.
Матеріально-технічне забезпечення	Матеріально-технічна база СНУ ім. В. Даля пристосована для підготовки здобувачів вищої освіти та відповідає технологічним вимогам щодо матеріально-технічного забезпечення освітньої діяльності у сфері вищої освіти згідно з чинним законодавством України та Ліцензійними умовами.
Інформаційне та навчальне методичне забезпечення	<p>Основні інформаційні ресурси щодо навчання в СНУ ім. В. Даля, та цієї освітньої програми, містяться на 4 платформах, постійний доступ до яких в режимі 24/7 забезпечується як з локальної мережі так і по Internet: офіційний сайт СНУ ім. В. Даля (https://snu.edu.ua/), платформа сайтів кафедр (https://deps.snu.edu.ua/), Електронний університет СНУ ім. В. Даля (платформа електронного навчання та документообігу http://moodle2.snu.edu.ua/), сайт наукової бібліотеки СНУ ім. В. Даля (http://library.snu.edu.ua/).</p> <p>Офіційний сайт містить інформацію про загальні умови вступу та навчання в університеті, посилення на освітні ресурси. Електронний університет СНУ ім. В. Даля містить електронні курси за освітніми програмами, ресурси для реалізації освітнього процесу в синхронному та асинхронному режимах, портфоліо освітніх програм, каталог вибіркового освітніх компонент для реалізації здобувачами вищої освіти права обрання індивідуальної освітньої траєкторії, ресурс для обрання та запису на вивчення вибіркового освітніх компонент, інші освітні активності. На платформі сайтів кафедр міститься інформація щодо діяльності структурних підрозділів, їх кадрового складу, а також посилення на інформаційно-довідкові ресурси щодо вступу та навчання за освітньою програмою. Наукова бібліотека, окрім наявного фонду видань у паперовому вигляді, забезпечує доступ до повнотекстових баз даних навчальної та наукової літератури, а також доступ до наукометричних баз даних</p>
9 – Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	Припускається навчання та проведення наукових досліджень в інших закладах вищої освіти відповідно до Положення про академічну мобільність учасників освітнього процесу СНУ ім. В. Даля.
Міжнародна кредитна мобільність	Міжнародна кредитна мобільність може реалізовуватися на основі двосторонніх договорів між СНУ ім. В. Даля та закладами вищої освіти, науковими установами, провідними підприємствами зарубіжних країн-партнерів.

Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Можливе навчання іноземних громадян. Навчання іноземних здобувачів освіти проводиться на загальних умовах або за індивідуальним графіком. Підготовка іноземців здійснюється згідно із Законами України «Про вищу освіту», постановами Кабінету Міністрів України від 26.01.93 р. № 136 «Про навчання іноземних громадян в Україні», від 11.09.13 р. № 684 «Деякі питання набору для навчання іноземців та осіб без громадянства», наказом Міністерства освіти і науки України від 01.10.2013 р. № 1541 «Деякі питання організації набору та навчання (стажування) іноземців та осіб без громадянства», зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 25.10.2013 р. за № 2004/24536.
---	--

2. ПЕРЕЛІК КОМПОНЕНТ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ ТА ЇХ ЛОГІЧНА ПОСЛІДОВНІСТЬ

2.1. Структура освітньої програми

Цикли підготовки	Кількість кредитів ECTS
Загальний обсяг освітньої програми першого ступеня вищої освіти З них: обов'язкові освітні компоненти вибіркові освітні компоненти	47 37 (79 %) 10 (21 %)

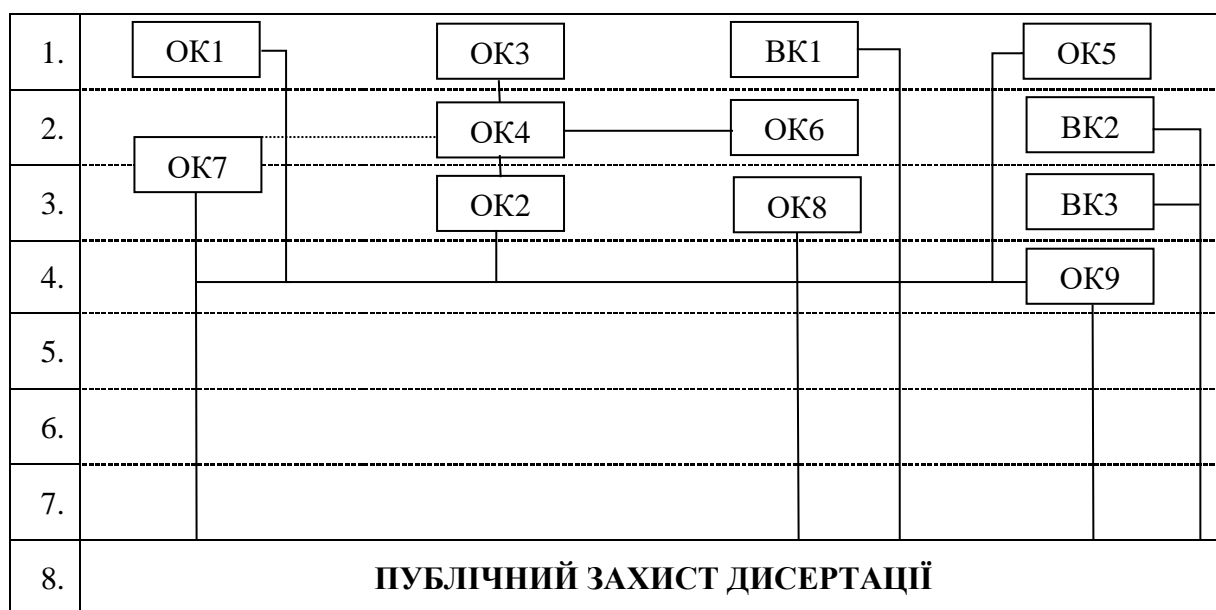
2.2 Перелік компонентів освітньої програми

Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумк. контролю
1	2	3	4
Обов'язкові компоненти ОНП			
Навчальні дисципліни		30	
OK01	Філософія науки та професійна етика	3	екзамен
OK02	Педагогіка вищої школи	3	екзамен
OK03	Іноземна мова наукового спілкування	3	екзамен
OK04	Іноземне академічне письмо	3	екзамен
OK05	Сучасні інформаційні технології в науковій діяльності	3	залік
OK06	Інтелектуальна власність та комерціалізація наукових розробок	3	екзамен
OK07	Методологія, організація і технологія наукових досліджень	6	екзамен, залік
OK08	Стан та організація робіт з підвищеною небезпекою	6	екзамен
Практика		2	
OK9	Педагогічна практика	2	залік, звіт
Загальний обсяг обов'язкових компонент		32	
Загальний обсяг вибіркового компонент		15	
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ		47	

OK – обов'язкові компоненти

ВБ – вибіркові компоненти

2.2 Структурно-логічна схема освітньої програми

3 ФОРМА АТЕСТАЦІЇ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Випускна атестація здобувачів вищої освіти проводиться на основі аналізу успішності навчання, оцінювання якості вирішення випускниками завдань діяльності, що передбачені даною освітньо-науковою програмою та рівня сформованості компетентностей.

Атестація випускників освітньо-наукової програми спеціальності 263 «Цивільна безпека» проводиться у формі публічного захисту дисертації. Дисертація на здобуття ступеня доктора філософії є самостійним розгорнутим дослідженням, що пропонує розв'язання комплексної проблеми в сфері цивільної безпеки або на межі кількох спеціальностей, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та/або професійної практики. Дисертація не повинна містити академічного плагіату, фальсифікації, фабрикації. Дисертація має бути оприлюднена на офіційному сайті закладу вищої освіти.

4 МАТРИЦЯ ВІДПОВІДНОСТІ ПРОГРАМНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ КОМПОНЕНТАМ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

	OK01	OK02	OK03	OK04	OK05	OK06	OK07	OK08	OK09
ЗК 01	•	•			•	•	•	•	
ЗК 02			•	•					
ЗК 03						•			
ЗК 04	•				•	•	•	•	
СК 01		•	•				•		•
СК 02					•	•	•	•	
СК 03	•								•
СК 04					•		•	•	

5. МАТРИЦЯ ВІДПОВІДНОСТІ ВИЗНАЧЕНИХ СТАНДАРТОМ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ ТА КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ

Результати навчання	Компетентності							
	Інтегральна компетентність							
	Загальні компетентності				Спеціальні (фахові) компетентності			
	ЗК01	ЗК02	ЗК03	ЗК04	СК01	СК02	СК03	СК04
РН01	+	+			+	+		
РН02		+					+	
РН03			+		+	+		+
РН04	+					+		
РН05			+	+	+	+		+
РН06							+	
РН07			+	+	+	+		+
РН08					+	+		
РН09					+	+		+

6 МАТРИЦЯ ВІДПОВІДНОСТІ ВИЗНАЧЕНИХ ОСВІТНЬОЮ ПРОГРАМОЮ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ДЕСКРИПТОРАМ НАЦІОНАЛЬНОЇ РАМКИ КВАЛІФІКАЦІЙ (НРК)

Класифікація компетентностей за НРК	Знання Зн1 Концептуальні та методологічні знання в галузі чи на межі галузей знань або професійної діяльності	Уміння/навички УН1 Спеціалізовані уміння навички і методи, необхідні для розв'язання значущих проблем у сфері професійної діяльності, науки та/або інновацій, розширення та переоцінки вже існуючих знань і професійної практики УН2 Започаткування, планування, реалізація та коригування послідовного процесу ґрунтового наукового дослідження з дотриманням належної академічної доброчесності УН3 Критичний аналіз, оцінка і синтез нових та комплексних ідей	Комунікація К1 Вільне спілкування з питань, що стосуються сфери наукових та експертних знань, з колегами, широкою науковою спільнотою, суспільством в цілому К2 Використання академічної української та іноземної мови у професійній діяльності та дослідженнях	Відповідальність та автономія ВА1 Демонстрація значної авторитетності, інноваційності, високий ступінь самостійності, академічна та професійна доброчесність, послідовна відданість розвитку нових ідей або процесів у передових контекстах професійної та наукової діяльності ВА2 Здатність до безперервного саморозвитку та самовдосконалення
	Загальні компетентності			
ЗК01	Зн1		К1	
ЗК02			К1; К2	
ЗК03		УН1; УН2; УН3		ВА1
ЗК04	Зн1	УН 1		ВА2
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності				
СК01		УН1; УН2	К1	ВА1
СК02	Зн1	УН3		ВА1
СК03			К1; К2	ВА1; ВА2
СК04		УН1; УН2; УН3		ВА1

6 ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

Програма розроблена з урахуванням нормативних та інструктивних матеріалів міжнародного, галузевого та державного рівнів:

1. Закон України від 01.07.2014 р. № 1556-VII «Про вищу освіту» [Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>].

2. Закон України від 05.09.2017 р. «Про освіту» [Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>].

3. «Кодекс цивільного захисту України» [Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/go/5403-17>].

4. Закон України «Про охорону праці» [Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/go/2694-12>].

5. Постанова Кабінету Міністрів України від 29.04.2015 р. № 266 «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти» [Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/266-2015-п>].

6. Постанова Кабінету Міністрів України від 23.11.2011 р. № 1341 «Про затвердження Національної рамки кваліфікацій» [Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-п>].

7. Постанова Кабінету Міністрів України від 23.03.2016 року № 261 «Про затвердження Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах)».

8. ДСТУ 3891:2013 Безпека у надзвичайних ситуаціях. Терміни та визначення основних понять.

9. ДСТУ 7295:2013 Безпека у надзвичайних ситуаціях. Моніторинг. Терміни та визначення основних понять.

10. ДСТУ 2293:2014 Охорона праці. Терміни та визначення основних понять. Рекомендовані джерела:

11. Наказ Міністерства освіти і науки України від 01.06.2016 № 600 «Про затвердження та введення в дію Методичних рекомендацій щодо розроблення стандартів вищої освіти» (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 30.04.2020 р. № 584).

12. Стандарт вищої освіти за спеціальністю 263 «Цивільна безпека» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти [Режим доступу: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishchaosvita/zatverdzeni%20standarty/12/21/263-tsivilna-bezpeka-bakalavr.pdf>].

13. Стандарт вищої освіти за спеціальністю 263 «Цивільна безпека» для другого (магістерського) рівня вищої освіти [Режим доступу: https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishchaosvita/zatverdzeni%20standarty/2020/10/23/263_Tsyvilna_bezpeka_mahistr.pdf].

14. Положення про гаранта освітньої програми СНУ ім. В. Даля / М-во освіти і науки України, Східноукр. Нац. ун-т ім. В. Даля. – Сєверодонецьк : СНУ ім. В. Даля, 2020. – 5 с.

15. Положення про освітні програми в СНУ ім. В. Даля / М-во освіти і науки України, Східноукр. Нац. ун-т ім. В. Даля. – Сєверодонецьк : СНУ ім. В. Даля, 2020. – 28 с.

16. Положення про порядок та умови формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачами вищої освіти СНУ ім. В. Даля / М-во освіти і науки України, Східноукр. Нац. ун-т ім. В. Даля. – Сєверодонецьк : СНУ ім. В. Даля, 2021. – 11 с.

17. Положення про порядок зарахування результатів навчання, отриманих в формальній та неформальній освіті, а також визначення та ліквідації академічної різниці у СНУ ім. В. Даля / М-во освіти і науки України, Східноукр. Нац. ун-т ім. В. Даля. – Сєверодонецьк : СНУ ім. В. Даля, 2022. – 16 с.

18. Положення про академічну мобільність учасників освітнього процесу СНУ ім. В. Даля / М-во освіти і науки України, Східноукр. Нац. ун-т ім. В. Даля. – Сєверодонецьк : СНУ ім. В. Даля, 2018. – 12 с.